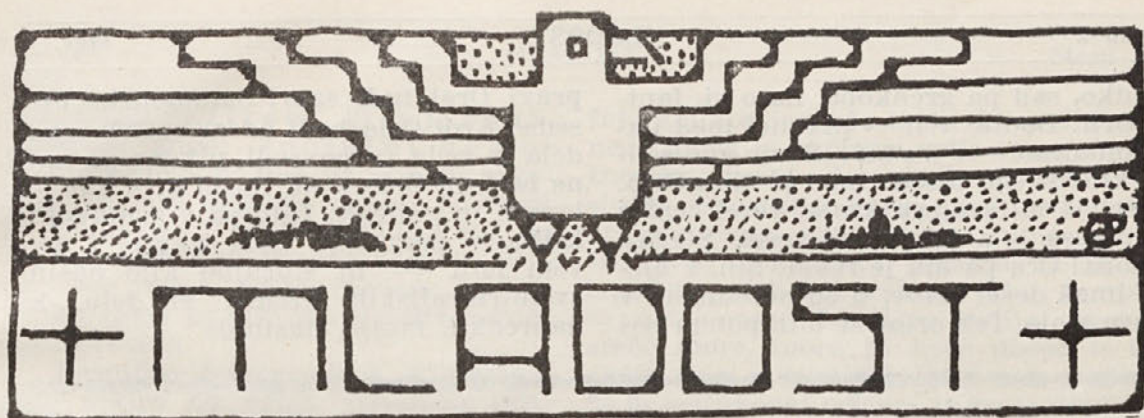

GLASILO SLOVENSkih ORLOV.

ŠTEV. 1.

JANUAR 1914.

LETNIK VII.

FANTJE, NASTOP!

S kredo začrtani križi lanskih sv. Treh kraljev so izginili — in trdovratno smo letos zaznamovali naša stanovanja in hiše in pode zopet z novimi križi. Ni burka ta križ, ni samo za veselje otroku-šolarju, da razodene svojo umetnost na vratih s kredo. Pomnite: Ta križ svetotrikraljski je klicar ob vratih novega leta in kliče Orlom: Fantje nastop! Zakaj? Čemu? Za delo in trud, za mogočen korak naprej in tudi ne za las nazaj. Velika napaka, ki je pa urojena in podedovana, je duševna lenoba. »Dolce far niente« ji pravi Lah, mi ji recimo: Sladko pohajkovanje! Koliko dragocenega časa se ubije med nami s tako praznim govoričenjem, s tako ničvrednim čenčanjem, da se usmili Bogu! In pri vseh teh, ki jim je to sladko zapravljanje časa ob nedeljah, ob večernih urah prešlo v meso in kri, postalo trdokožna navada — pri vseh takih je napredek izključen. Vrtijo se v smešno majčkenem krogu, kakor kužki, ki lovijo svoj lastni repek, kar povzroči nekaj smeha, drugega nič. In vendar moramo konstatirati, da je teh repkoplovcev pri nas za čuda dovolj. Od kod to? Od tod, ker ne znajo brati, kar so morda sami zapisali na vrata novega leta: Ne razumejo križa. Vsako dejanje, ki te pahne naprej, vsak nauk, vsako razmišljanje, ves red, vaja dušna in telesna — vsaka taka stvar je križana: To se pravi,

nobene ne boš izvel, ako ni v tebi tako močne volje, da se ne oplaši truda, ampak gre v potu svojega obraza naprej! V potu svojega obraza — kakor je Bog napovedal v raju. Ni zastonj izrekel tega stavka On, ki nas je ustvaril — in ni zastonj zahteval tudi od svojega Sina, da izvrši največje delo na svetu: odrešenje, da ga je vršil na križevem potu in na križu dovršil. Torej pomnite: Vsak napredek, ki naj je vsakdanji kruh vsakega mladeniča, mora biti križan, mora biti v trpljenju spočet, v trudu nadaljevan in na križu dovršen. In prav zaradi tega je križ tudi v svetu ono znamenje, oni mejnik, ki deli svet v dva tabora: Sladko pohajkovanje na eni — in križani junaki na drugi strani. Svet in slaba naša narava noče križa. To hoče, kar se zdi lahko, lagodno, kjer ni potu. In vse to je ono, kar se vrši v lenobi — ali kar se goni gnano od silnega hudournika strasti. Kar se izvrši z naporom, za kar je treba imeti krempljev dobro brušenih, kar je proti strastem, ko se je treba odreči sladkosti in seči po grenkemu kelihi — vse to je križani kruh. Ali se ga boste zbal? Ne! Nasprotno! Glejte konec, in križ vam bo sladak! Konec lenobe je poguba, konec strasti je gnusoba, konec truda je radost, konec križa je vstajenje. Kdor dela, mu delo rodi tisti užitek, ki je trajen, ki je sladak. Kdor ne dela, mu je brezdelje

sladko, sad pa grenkoba. Zato vi, fantje Orli: Bodite vrli — prvinci med našo mladino — v delu! Samo eno sodbo kmetskega moža: Imel je sina Orla. Vesel je bil svojega kroja, vesel čepice in peresa — a dela ni bil vesel. Sladka lenoba! Oče pa mu je rekel: Sin, v hlevu imaš deset orlov, ti so nečedni in v blatu stoje. Teh orlov se loti, potem boš

pravi Orel tudi sam! Salomonska beseda! Kroj Orla bodi odsev mišičavega dela in reda vsepovsodi, nikdar pa naj ne bo kraj Orla zato, da bi kril, kar je lenega in gnilega! Zato pa v znamenju križa, v znamenju dela naprej v novem letu — in slučajno klic naših svetotrikraljskih križev: »K delu, k napredku, fantje, nastop!«

NAROD SLOVENSKI, K NESMRTNI SLAVI TVOJI SE NAŠE SILE BORE ...

JERNEJ HAFNER.

V dno srca slehernega človeka je Stvarnik položil hrepenenje po sreči, blaženstvu. Kakor solnčnica svojo krono obrača venomer za blagodejnim solncem, tako se obrača človeško srce od zibeli do groba za zvezdo sreče. Nič ni bolj lastno človeku, kakor to hrepenenje; nobena sila mu ga ne more zatreti. Čim daljša je pot do sreče, čim večje so ovire in zapreke na tej poti, tem silnejše se javlja in izkuša udeležiti želja po sreči. — Kakor pa posameznik hrepeni po dobrinah, ki naj bi ga osrečile, tako tudi skupine, družbe ljudi, narodi in ljudstva teže za tistimi dobrinami, ki so pogoji narodnega blagostanja, podlaga narodne sreče. In kakor vsak posameznik, ima tudi vsak narod svoje posebne želje; v udeleževanju teh želj išče svojo srečo, svoje blagostanje. Kakor pa mora posameznik na poti do sreče preje premagati mnoge večje ali manjše ovire, preden jo doseže, tako tudi vsako ljudstvo čakajo mnogi boji in trudi, preden mu zasije toplo solnce zlate dobe. Dolga stoletja strašne sužnosti in neštete nesreče groznih vojsk so ovirale balkanske narode v stremljenju po zlati svobodi; mimo potokov krvi in pogorišč je šla njihova pot do prvega pogoja narodnega blaga, do svobode.

Mi smo sinovi slovenskega naroda. Na slovenskih tleh je tekla naša zibelka; Slovenija je naša ljuba mati, nje cvet in up se zovemo. Nji so zapisana naša srca, nje napredku in blagostanju hočemo podariti svoj um in svoj dlan.

»Mati Slovenija, Tvoji ljubavi
Orel junaško klanja srce«
poje o nas naša pesem. Kako je z na-

šim narodom? Ali tudi naš narod teži po sreči, po lepši bodočnosti, po zlati dobi, v kateri bi si sam rezal kruh pravice in sam sebi izkazoval dela ljubezni? Ali tudi naš narod želi svoboden, močan in spoštovan biti? — O, da! Kakor mravlje se trudijo njega najboljši sinovi od pamtiveka in zbirajo in skladajo gradivo za temelj mogočni stavbi narodove sreče. Tisoči rok se gibljejo in neumorno natezajo, da

»v trudu in znoju, polnem radosti,
domu gradijo slavo in čast.«

Močno, silno in neugnano je to hrepenenje, gorke so te srčne želje mnogih, pa mnoge so tudi zapreke, ki zapirajo materi Sloveniji pot do pravega blagostanja. V mnogem oziru trpi naš narod silo in krivico, pogosto in marsikje je preziran, od mnogih svojih sinov je preganjan; cele pokrajine, v katerih je naseljen, ječe pod sovražnim tujim jarmom, v celoti pa je v najbitnejših pravicah prikrajšan in zapostavljen. — Zunanji sovragi ga ogražajo. Z brezverstvom in alkoholizmom ga izkušajo oropati najdražjega, kar ima, vere in zdravja, izpodkopati mu hočejo temelje obstoja. Ne samo posameznih slabih, ampak cele vasi, mesta in pokrajine so že spravili podse z grabeljo roko; cele ude so odsekali materi Sloveniji. Nemec, Lah in Mažar poizkušajo raznaroditi naše meje — in ne brez uspeha! Kogar nam ugrabijo, je izgubljen navadno tudi naši materi katoliški Cerkvi.

Pa ne preti samo na mejah, od zunaj, pogibelj našemu narodu. Tudi v njegovi notranjosti ga ogražajo, njegovo kri mu zastrupljajo pogubonosne zmote in napake mnogih njegovih si-

nov. Liberalizem, ki ga je Pij IX. imenoval kugo; socialni demokratizem, ki ima na svojem krvavem praporu zapisan odpad od Boga in domovine; alkoholizem, ki uničuje dušno in telesno zdravje tisočev, ter razne druge razvade glojejo na korenini in pijo sok našega narodnega drevesa.

Resnično mnogo jih je, ki nastavljajo sekiro na deblo slovenske lipe! Če se jim ne postavi nasproti močnejši, je usoda njena započeta. Pa odkod naj pričakujemo pomoči?

Od zgoraj? Da! Najprej in predvsem od zgoraj. Vsemo-gočni Gospodar nebes in zemlje ni Bog Nemcev, ne Bog Mažarov, ne Bog močnih, ampak Oče nas vseh, Oče zlasti zapuščenih in zatiranih, Oče ubogih, On je zadosti močan, da obrani naš rod pogina. Zato je prvo in najpoglavitejšše naše narodno delo: molitev in izpolnjevanje božjih zapovedi; najsilnejša naša narodna moč: živa vera; najbogatejša ljudska zakladnica: sveti zakramenti; naša zaščitnica in zavetnica: Brezma dežna, ki je kači glavo strla. Zato je brezplodno in brezpomembno vsako početje v blagor naroda, ki ga ne spremlja blagoslov božji; olje v ogenj grmade, ki sta jo znesla oholi Nemec in samogoltni Lah, da na nji vpepelita slovensko lipo, sta narodni goljazi in narodni ples. Le v zvezi z Bogom, le v pomoči od zgoraj, je naše rešenje, naš obstoj, naš resnični napredek. »Ako Gospod ne zida hiše, zastonj se trudijo, kateri jo zidajo«. — Ali naj torej dvignemo obe roki proti nebu in čakamo čudežev, kakor tisti Judje, ki se niso upali v soboto bežati in se boriti? Ne! Naš narodni razum je iznašel prislovico: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Nimamo obljube, da se bo boril Bog za nas brez nas; živimo in delamo pa v veselem upanju, da bo v poštenem boju za našo staro pravdo Bog z nami za nas.

Kaj pa pričakujemo od države? Po previdnosti božji biva slovenski narod pod habsburškim žezlom. V krogu sosedov je najmanjši, pa tudi zato najbolj zapostavljen. Dasi je vedno izpričeval in tudi danes kaže največjo zvestobo svoji širši domovini pravi Slovenec, mu vendar tujerodne vlade re-

žejo kolikor mogoče tenke kose državnega hleba in zapirajo vzlic vsem zmožnostim vrata do višjih in boljših služb. Slovenski narod je po svojem obstoju vezan na Avstrijo; nima težišča izven njenih mej; nikamor ne škili izpod peroti habsburškega orla, ker bi se mu povsod še slabše godilo. Svojo srečo more, mora in hoče doseči le v svoji stari avstrijski domovini. Toda, če bi pričakoval rešenja iz svoje revščine in pomoči v svojih bojih samo od tujerodnih vlad, bi moral vedno ostati tlačan in hlapec močnejših sosedov. Le-ti nas bodo toliko upoštevali, kolikor se nas bodo bali; toliko nam bodo voljni dati, v kolikor bodo od nas prisiljeni. Zato je poleg zveze z Bogom za naš narodni blagor najpotrebnejša zveza nas samih med seboj: ljudska organizacija.

V organizaciji se vzbudi zavest skupnosti; člani se zavedo skupnega smotra, skupnih koristi, a tudi skupnih nevarnosti. Ta zavest združi volje in moči, zatopi in zamori sebičnost posameznikov, spoji nasprotujoče si težnje v eno silo. V družbi raste moč, ker sloga jači. Organizacija združi sile za skupno delovanje, smotrno porazdeli delo, budi in ustvarja nove moči in jih napeljuje v koristno delo za skupne potrebe. Le v organizaciji leži naša moč, naša bodočnost, naša svoboda, naš blagor. Zato so vsi možje, ki so ljubili svoj narod in mu izkušali dejansko pomagati, budili v ljudstvu zavest skupnosti in so prepregli domovino z organizacijami. Neorganizirano ljudstvo zlasti dandanes ne pomeni nič drugega kakor molzno kravo za njega izkoričevalce; organiziran narod pa, četudi je majhen po številu, prej ali slej mora doseči svojo srečo.

Ni pa vseeno, na čem temelji kaka organizacija, ni vseeno, s kakimi sredstvi skuša doseči svoj namen. Je pač razloček med hišo, zidano na skalo in hišo, zidano na pesek; ni vseeno, dreti kravo z nožem ali s svedrom. — V prvi dobi naše narodne probuje se je ljudstvo na klic svojih vodnikov družilo na izključno narodni podlagi. Ni se upoštevalo toliko versko prepričanje, ker so bili tedaj vsi narodni delavci tudi prepričani katoličani. Toda izkušnja je kmalu pokazala, da sama narodna zavednost ni zadosten pogoj za zdrav na-

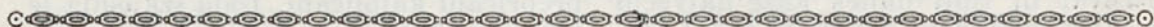
predek slovenskega ljudstva. Liberalni duh, ki je zašel v samo-narodne čitalnice, je kmalu izgnal iz njih najdelavnejše in najbolj požrtvovalne narodne delavce—duhovnike, ker niso bili samo narodni, ampak tudi katoliški. Pod liberalno komando se je za narodov blagor največ le plesalo, pilo, pelo »narodne himne« in vpilo »živio«. Resničnim, pametnim prijateljem ljudstva ni bilo več mogoče obstati v organizacijah, ki so narodu več škodovala v najvažnejšem, verskem oziru, kakor so mu v narodnem oziru koristile. Pokazalo se je, da hiša, zidana na pesek narodne baharije, nima zdravega temelja in ne more dati strehe praviim prijateljem ljudstva. Zato so le-ti zapustili — z žalostjo sicer, a prisiljeni vsled zavojenih razmer — njen krov in po nastali ločitvi v samo narodno in katoliško narodno stranko, so postavili to poslednjo na skalo edinozveličavne katoliške vere. Nastala so slovenska katol. izobraževalna društva z nalogo, ljudstvo dramiti ter klicati na delo in boj za napredek naroda na verskem in narodnem temelju, na delo in boj po geslu: Z Bogom za narod! Iz teh ognjišč prave prosvete so izrastle skoro vse druge naše katoliško ljudske organizacije, ki danes naš narod izobrazujejo in požlahtnjujejo in ga dvigajo k moči in slavi. Medtem ko vse organizacije, ki jim ni vogelni kamen Jezus Kristus, v Slovencih propadajo in celo v imenu narodnosti in napredka zametujejo in blatijo našo najdražjo svetinjo: katoliško vero, katoliško Cerkev, materi in varhinji slovenskega ljudstva, boj napovedujejo, duhovnike sramote in preganjajo, pa vse, kar je zidano na skalo Kristusove vere, raste in stoteren sad in blagoslov božji slovenskemu ljudstvu donaša. — Zares, s slepoto mora biti udarjen ali pa v najgrši zlobi zakrknjen, kdor še danes ne izprevidi, da more naš narod edinole od naših katol. organizacij, pod vodstvom in s pomočjo svojih duhovnih očetov in pastirjev pričakovati lepše bodočnosti.

Slovenski mladenič! — Ti cvet naroda, ti upanje in ponos slovenskega ljudstva, ali ne ljubiš tudi ti svoje lepe

domovine? Ali ji ne želiš tudi ti sreče in blagostanja? Ti li ne bije hitreje srce, se ti ne rdeči mlado lice svetega navdušenja in toplega sočutja, ti ne vzkipeva mlada kri v pravi ljubezni do matere Slovenije, kadar slišiš govoriti o nji?! Ne dvomim, da si vnet za blagor svojega naroda, da želiš svoji domovini pravega blagostanja. — Ali pa tudi daješ svojemu navdušenju duška v dejanju? Ali se že družiš s plemenitimi tovariši v Izobraževalnem društvu, v Orlu, v Marijini družbi... z namenom, pripraviti in izvežbati se za plodonosno delo v korist svojega naroda? — Če stojiš še izven vrst armade slov. mladine, če še trošiš svoje mlade moči v brezposelnem pohajkovanju, popivanju in ponočevanju, če še tratiš dragoceni prosti čas z norostmi nespametne, neorganizirane mladine, ki se ne zaveda svojega človeškega dostojanstva in pozablja svoje narodne dolžnosti — otresi se svoje malomarnosti, odvrzi svojo brezbriznost, razpni krila svoje mladosti in poletí v krog tovarišev, združenih v blagor domovine! — Ako po si že na svojem mestu med njimi, če celo zavzemaš odlično mesto v eni lepih fantovskih organizacij, obnovi svojo gorečnost, podvoji svojo delavnost v njen prospeh. Ne odnehaj, dokler ne bo sleherni mladenič stopil v družbo najboljših sinov slovenskega ljudstva, dokler ne bo sleherni roka v tvoji bližini gradila slave in časti domovini. Podvrzi svoje lastne, osebne želje in koristi, podvrzi samega sebe sreči svojega naroda! Naj se gibljejo za njegov napredek tudi tvoje roke in ne samo tvoj jezik; naj bo od narodnega dela mokro tudi tvoje čelo in ne samo tvoje grlo!

»Bratje! Vemo, ura je že, da iz spanja vstanemo... Noč je prešla, dan se je približal. Vrzimo toraj od sebe dela teme in oblecimo orožje svetlobe!« (Sv. Pavel v listu do Rimljanov.)

»Zora mladosti, sila kreposti, v žilah nam pôlje národa rast, v trudu in znoju, polnem radosti, domu gradimo slavo in čast!«

V ZAHVALO IN BODRILO.¹

IV. PODLESNIK

Dragi bratje!

Najprvo tebi, dragi brat predsednik, iskrena hvala za lepe, nezaslužene besede. Pravtako vam bratje, ki ste prišli nocoj, da ste priče odlikovanju, ki mi ga je naklonila naša organizacija. Zagotovim vas, da hočem ostati do zadnjega zvest vam, zvest slovenski trobojnici in križu na nji, temu lepemu znamenju naše orlovske organizacije!

Kakor delimo človeško življenje v več dob, kakor delimo zgodovino v dobe življenja narodov, tako delimo lahko tudi našo organizacijo v več dob. Sedem let že razprostira slovenski Orel svoja krila nad lepo našo domovino. Niso mu zadostovale samo naše gore in ravnine, temveč obrnil je svoj pol let na sever in jug ter zanesel idejo organizacije katoliške slovenske mladine med brate Čehe in druge naše brate Jrgoslovane. Letos, o priliki prvega hrvatsko-slovenskega katoliškega shoda, pa je obhajal na lep in slovesen način naš Orel praznik slovenske katoliške mladine.

Prva misel, ki me je preobvladala, ko sem gledal triumfovalni izprevod slovenskih Orlov v Ljubljani, je bilo vprašanje: odkje moč, odkje milost, da se je tako naglo razširila ta organizacija? Kdo ima zasluge za to?

Odgovor na to vprašanje si bo dal marsikdo lahko sam; pravi in resnični odgovor je pa ta-le: Pred več kot sedmimi leti že je iskreno in goreče molil dan na dan naš prevzvišeni vladika dr. Anton Bonaventura Jeglič, da bi se tudi med Slovenci združila mladina, zlasti možka, v organizaciji, ki naj bi ji kazala pot k lepemu, dobremu, plemenitemu. Naprosil je Prevzvišeni redovnice karmeličanke na Selu pri Ljubljani, naj ga podpirajo z molitvami.

Molitve gorečega srca Prevzvišene-ga in molitve čistih src devic so bile uslišane.

Molite v nam daje torej odgovor na ta vprašanja.

Kako pa je dobila Orlovska organizacija v sebi silo, da se je povzpela,

vzdržala, premagala večkrat velike ovire in našla svojo pot naprej?

Tudi na to vprašanje ne bo odgovor težak. Ob priliki prvega zleta Z. O. v Škofjo Loko smo na ondotnem slavnostnem zborovanju odkrito, jasno in odločno izpovedali, da so program naše organizacije sklepi slovenskih katoliških shodov. Storili smo tudi slovesno obljubo, da hočemo ostati vedno zvesti temu programu. Upam, da se nam lahko pripozna, da smo tej obljubi tudi zvesti ostali. Saj smo si vedno prizadevali utrditi v srcih naših mladeničev v prvi vrsti versko zavest, potem pa smisel in razumevanje za vse delo v korist slovenskega ljudstva, katerega uspešno izvršuje med našim narodom V. S. L. S. S tem zadnjim smo tudi na najbolj uspešen in izdaten način izvrševali naš narodni program ter dokumentirali našo ljubezen do domovine, ki ne obstoji v lepih besedah, ampak v plodonosnih dejanjih.

Bili so časi, ko je bilo treba posebno živo v naši organizaciji poudarjati verska načela in prepeljati srca naših mladeničev z živo zavestjo, da je samo eno življenje, ki mora biti vsepovsodi prepojeno z eno zapovedjo: najprvo Bog, potem drugo! Pa so se našli tudi med našimi vrstami možje, ki so gledali to delo nekako postrani in rekli, čemu tako glasno in živo poudarjati to načelo?

Kaj pa smo doživeli letos?

Ali ni ravno letošnji katoliški shod izzvenel v poudarjanju tega načela? Ali ni bila dana parola: proti radikalizmu brezverstva — katoliški radikalizem?! Prav je bilo tako! Tudi to jasno izraženo načelo zadnjega katoliškega shoda moramo zvesto ohraniti v programu našega delovanja.

Kdo pa naj bo radikalen, ako ne mladina? Katera srca so ognju radikalizma bolj pristopna kot mladeniška srca? Ali ne vidimo pri naših nasprotnikih, pri nasprotnikih katoliške Cerkve, prav isto? Ali ne seje semena najhujšega brezverstva med našim narodom ravno brezverska mladina?

In, bratje, ali nismo že večkrat poudarjali, da je naša organizacija tudi bojna organizacija? Ali nismo tega tudi izpolnjevali, kjerkoli smo

¹ Govor na sestanku Orlov 28. dec. 1913. v Ljubljani.

mogli? Ali ni to tudi v teh časih neobhodno potrebno?

Ena izmed neprecenljivih zaslug naše organizacije je ta, da je dala ravno naša organizacija povod, da se je morala nam nasprotna organizacija po mnogih letih njenega obstoja razkrinkati in pokazati pred slovensko javnostjo taka kot je v svojem bistvu. Ta nasprotna nam organizacija, ki tvori avantgardo med verskimi našimi sovražniki, je zavrгла svoj narodnostni program in mesto njega postavila kulturnobojni program. Tega ne more več utajiti, zato tudi ne taji več, temveč v svojem časopisju in po svojih govornikih priznava, da je ena izmed glavnih nalog — boj proti Cerkvi. Dejstvo je, da slovenski Sokoli nočejo za pogrebi korakati več za križem, temveč pred križem. Dejstvo je, da so slovenski Sokoli prvi med prvimi, ki zametujejo katoliška načela in goje svobodomiselstvo. Malenkostno in smešno dejstvo je tudi, da nočejo nekateri slovenski Sokoli več obhajati »Miklavževih večerov«, temveč prirejajo »Parkeljnov večere«. Smešno in malenkostno je to, toda žalostno in zelo značilno. Značilno, ker tiči v tem sistem. In sicer tisti sistem, ki je na Francoskem ob času revolucije odstavljajal z oltarjev katoliških cerkva svetnike in postavljajal na nje namišljene svetnike svobodomiselstva. Danes žanje Fran-

cija delo tistih dni. Prav tako bi trpela enkrat naša domovina, ako bi gospodovale med slovenskim ljudstvom misli teh ljudi.

Zato je prav in potrebno, da stojimo na straži pod praporom katoliškega radikalizma. S tem ne vršimo samo svoje verske, temveč tudi svojo narodnostno nalogo in izpolnjujemo dano obljubo, da hočemo v dejanjih udeleževati med slovensko mladino sklepe slovenskih katoliških shodov.

Bratje, samo par dni še, in pisali bomo novo leto. Naj bo za nas vse leto, katero končujemo, polno izpodbude, da pričnemo novo še z večjo navdušenostjo in popolnejšo ljubeznijo do naše organizacije. Saj najdemo v preteklem letu vzrokov zato dovolj. Kot možje, kot skala ste stali fantje v preteklem letu, ko smo ob katoliškem shodu manifestirali pred svetom naše katoliško prepričanje. Polni navdušenja za ideje politične stranke, kateri pripadamo, ste preživeli pomembno volilno borbo zadnjih dni ter tako tudi manifestirali svoje politično prepričanje.

Čast in hvala vam!

Tako naprej, vedno naprej in slovenski Orel bo ostal na višku v obrambo zlatih svetinj plemenitega slovenskega ljudstva! V to nam pomagaj Bog! Na zdar!

MLADENIŠKI TABORI.¹

DR. JURE ADLEŠIČ.

Doba taborov je znana. Ko se je začel naš narod probujati, ko se je začel zavedati samega sebe, takrat se je zbiral v velikanskih taborih, na katerih so se netile iskre narodnega navdušenja. Ti tabori so bili seme narodne probude, začetek narodne zavesti, narodnega ponosa. To je bilo takrat, ko je šlo za načelo: vse za vero, dom, cesarja. Takrat so vsi Slovenci brez izjeme prisegali na ta prapor.

Od te dobe je minulo nekaj desetletij. Seme slovenskih taborov je dobro obrodilo, narod se je osamosvojil

od Nemcev na vseh poljih in se je začel samostojno razvijati. Dvignila se je tudi pri nas z narodno zavestjo tudi narodna kultura.

S to kulturo pa so se pokazali tudi njeni izrodki. Naša inteligenca, ki mora iti radi pomanjkanja domačih šol v tujino, se je nasrkala v tujini tudi raznihstrupov moderne kulture. Poznomo bolezen našega človeka: ko pride na tuje, se mu vse dopade, vse mu imponira in če ni ohranil dobrega srca in ostre vesti, ki bi mu pomagala razlikovati dobro med slabim, ki bi ga svarila pred napakami, vzame vse za dobro in hoče vse zanešiti med svoj narod kot zlato zrno.

¹ Referat na zadnjem občnem zboru Z. O.

Od tod pride, da imamo pri nas toliko izrodov moderne kulture. Treba je samo vzeti v roke kak časopis, saj jih sami poznate več, pa boste videli to kulturo. Sumničenje in obrekovanje, psovanje in blatenje, to je orožje te kulture. Najprej vzbudi v človeku dvome o tem, kar je veroval doslej; omaja mu zaupanje v ideale naše mladosti in opsuje tiste, ki so nas v teh idealih vzgojili; vse zato, da ne bi verovali nikomur več, niti samemu sebi ne. Ko vzbude v mladem srcu na ta način splošno nezadovoljnost in ga pripravijo na to, da sprejme vase vse, kar pride, trosijo vanj svoje nauke, ki se glase: vse življenje se konča tukaj na zemlji s smrtjo; zato se ti ni treba prav nič brigati za to, da bi bil kdaj odgovoren za svoja dejanja. Glej samo, da se izogneš ječi, potem pa delaj svobodno, kar se ti ljubi, samo da boš boljše in lepše živel.

Ti nauki so kaj zapeljivi. Človek po svoji naravi stremi za tem, da si ustvari čim zložnejše življenje. Pri tem mu pa daje vest smer, da dela krivice; če pa to vest odpravite, če vsako odgovornost za svoja dejanja tajite, ako pustite vsakemu prosto pot in prosto delo, potem bodo vezi naše družbe razpadle.

Mladenci, uvidite sami, da taka pot ne vodi do sreče, dasi je zapeljiva. Morda ste videli, kako mladenič, ki se uda takemu nauku, doseže trenutno veselje, toda sledi mu grenka bol, ki uniči vso njegovo srečo.

Mladenci, vedno vidimo, kako se taki nauki širijo med našo mladino. Če zaidejo naši fantje na ta pota, potem bodo izginile iz naših vasi one krasne slike presrečne slovenske družine, ko oče z materjo in otroci zbrani okrog podobne Križanega dvigajo roke in prosijo: Daj nam danes naš vsakdanji kruh in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom...

Če pustimo to sapo nasprotnih nauk gospodariti in veti po naših poljanah, potem bo kmalu izginila iz src naših fantov podoba mladenke, ki jo čuvajo kot nežni cvet; tudi jim ne bo več od Boga dano bitje, da osreči moža in njegove otroke.

Če ostane ta burja pri nas, potem ne bo nosil naš mladenič v svojem srcu

ideala srečnega zakona s številnimi otroci okrog sebe, svoje ljubizni ne bo delil s svojo ženo in otroci, temveč z denarjem in svojim želodcem.

Če ne preženemo te burje iz naših vasi in kmetijskih domov, potem bo mesto cerkve in društvenega doma dvigala ponosno sredi vasi svojo streho gostilna; našemu fantu ne bo več na srce prirastel očetov dom in domača livada, raje bo prodal svojo svežo moč ameriškemu milijarderju in mrtvemu stroju, ker mu to prinese v žep gotovega cvenka.

Taka bo naša domovina, če se pravočasno ne upremo strupeni burji, ki veje v našo deželo iz nasprotnega časopisja.

Zato je tudi danes čas, ki nas kliče v tabor, da rešimo svoje stare ideale. Verjamem vam, da vi ne potrebujete takih taborov. Vaš znak Orla mi je porok za to. Za zvestega Orla se ni bati, da bi se dal omamiti od nasprotnih nakan.

Je pa še cela vrsta fantov, ki si sami ne znajo sveta. Dobijo kaj v roke, začnejo dvomiti, ne znajo si dati odgovora. Te zberimo še v svoj krog, pokličimo jih na svoje tabor, pokažimo jim sadove nasprotnih nauk. Odprimo jim oči, da bodo izpregledali skozi meglo, s katero se nasprotniki obdajajo, da zakrijejo svoj pravi obraz. Naj se na teh taborih zbere vsa naša kmetijska mladina, naj tukaj odkrito pove svoje mišljenje, svoje težnje, naj razodene svoja čustva. Vsi se bomo pa ogreli na njih za naše stare ideale ljubezni do Boga, družine in kmetijskega doma.

Tabori naj bi se prirejali ob času, ko se bo mogla zbrati samo moška mladina, da se razgovori sama zase. Naj bi prišli tudi naši mladeniči do besede. Vršili naj bi se po okrajih ali okrožjih na prostoru, ki je znan v dotičnem kraju in priljubljen n. pr. kot božja pot ali drugačna znamenitost. Začeli naj bi se s sv. mašo in primernim cerkvenim nagovorom.

Čas pa je zanje najprikladnejši spomladi in poletu, ko že narava sama sili človeka k veselju in vzvišenim čuvstvom, da najde naše delo harmonijo tudi v stvarnici. Po zi mi pa se naj določi spored.

Prepričan sem, da se zmenoj stri-
njate, da ste v tem mojih misli in da
boste vsled tega šli vsi do zadnjega v
boj za staro pravdo, da povsod

vpostavimo naše stare ideale na doma-
ča slovenska tla, v našo slovensko
kmetško hišo.

TELOVADSKI DUH IN DISCIPLINA.

Temelj našemu telovadnemu na-
predku je veselje do telovadbe. Seveda
mora biti to veselje res pravo, iz srca
izvirajoče in ne le kako prvo navduše-
nje, katero lahko vsak vetrič omaje in
uniči. S pravim veseljem je združena
ljubezen, s to požrtvovalnost. Često se
zgodi, da se telovadca polašča nekaka
mlačnost, malomarnost. Tedaj pa, če
je ljubezen res prava, bo telovadec
vsako mlačnost premagal in si tako
okrepil svojo voljo in požrtvovalnost,
brez katere si pravega telovadca ne
moremo misliti.

Požrtvovalnost je brezpogojno po-
trebna pri izvrševanju določil, ki jih
morajo telovadci zvesto izpolnjevati.
Izpolnjevanje pravil pa se zove red-
nost ali disciplina, na kateri
sloni napredek odseka, pa nele odseka,
ampak tudi napredek posameznika.
Čim bolj se bodo telovadci držali di-
scipline, tem bolj bodo napredovali. Pa
še nekaj drugega! Pri disciplini se po-
kaže, kakšni so telovadci, kakšna je
moč odsekov. Disciplina je neobhodno
potrebna povsod, v telovadnici, zunaj
nje — povsod! Brez discipline je nemo-
goče dobro uspevanje telovadbe. Kak-
šen pa je napredek odsekov, če se te-
lovadci za povelje vaditeljevo ali na-
čelnikovo ne zmenijo? Mesto da bi iz-
vršili povelje na mah, točno in natan-
čno, se pa prerivajo, prerekajo in s tem
zapravljajo dragoceni čas. Kdo bo ostal
v taki turški šoli? Resnično lahko trdi-
mo, da stoji telovadba na tem višji stop-
pinji, čim bolj so telovadci poslušni,
disciplinirani. Pri vojakihi je discipli-

na prisiljena, brezpogojna; pri nas je
prostovoljna, zato toliko lepša!

O telovadcu, ki z veseljem izpol-
njuje pravila, se zvesto drži discipline,
z ljubeznijo in veseljem goji telovadbo
in ima še druge lastnosti, kakršne mora
imeti povsem dober telovadec, o takem
telovadcu pravimo, da je prepojen
s pravim telovadskim du-
hom.

Telovadski duh naj preveva vse
naše telovadce! Kakor n. pr. v mrzlem
zimskem času ogreje blagodejna toplo-
ta premrle ude človeškega telesa, da
se morejo uspešno gibati, tako mora
ogrevati vse telovadce kakor eno samo
telo isti telovadski duh, ki omogoči te-
mu velikemu telesu uspešno delovanje.
In kakor toplota oživi premrle ude, da
si morejo drug drugemu streči in se
medsebojno podpirati pri delu, tako
telovadski duh poživlja in družiti telo-
vadce, jih ohranja v medsebojni ljube-
zni, jih pobrati, da složno delujejo v do-
sego svojih ciljev. Le na ta način si za-
gotovimo uspešno delovanje, napredek
in njegove sadove.

Telovadci, katere družiti isti telo-
vadski duh, se medsebojno navdušujejo
in krepkejši stojte na strani mlajšim,
slabotnejšim, vsi stopajo krepko na-
vzgor, vse družiti bratska vez, vsi imajo
ista načela, iste ideale, iste cilje.

Telovadski duh naj torej prodre v
vse naše telovadnice, ki naj bodo resna
vežbališča duha, volje in razuma, ne
pa nečedno, zakajeno in zaduhlo sha-
jališče lahkomišljenih, otročjih fanta-
linov!

NEKAJ O POŽRTVOVALNOSTI. (Spomin.)

ŠT. KLAS.

Ob zadnjem volilnem boju me je
zanesel slučaj na neki liberalen shod.
Vsedel sem se med redke poslušalce in
se prav dobro zabaval ob govoru libe-

ralnega kandidata. Vsebine duhovitega
govora si nisem zabeležil, in to tudi ni
bilo potrebno, kajti vse to se je takrat
lahko čulo skoraj v vsaki vasi, če je

človek imel čas in potrpljenje poslušati kakega liberalnega birta ali fali-ranega študenta. Danes smo, hvala Bogu, že tudi na Kranjskem tako napredni, da lahko vsak pozna liberalno orožje, če le hoče. Zapomnil pa sem si tisti del govora, v katerem je kandidat govoril o bogastvu duhovščine in o narodni požrtvovalnosti. Pogledal sem sosedu in videl, kako je tlesknil z jezikom, ko je videl pred seboj prazno osminko in čul o »farških« tisočakih. Jaz pa sem se takrat spomnil na zgodbo iz svoje izkušnje in se odločil, da vam jo povem.

Kjerkoli sem bil takrat, ko se je v trgu ustanovil nov odsek Orla. — V trgu je bilo dosti narodne gospode raznih strank in mišljenja. Bili so vsi zavedni, napredni in narodno požrtvovalni. Ali živečega narodnega ali katoliškega društva si zaman iskal v trgu. Toda društvo je bilo, to si izvedel na pustno nedeljo, ko so te v imenu društva povabili na b a l. Tu se ti je nudila čisto drugačna slika: Narodna inteligenca je stopila med ljudstvo: prinesla je žrtev na oltar domovine. — Davkarjeva gospa so bili čisto nova, kakor bi jih iz škatljice vzel, notarjeva gospa so se kar spreminjali v svili in žametu; najnovejši dunajski klobuk so si postavili po strani, da se glave ni videlo in si si nehote moral misliti, da so ta ponosna gospa danes glavo doma pozabili. Par sto kronic jih je veljala ta roba, a kaj to, če gre pa za narod. — Tudi kontrolorjeva gospa niso bili med zadnjimi, druge pa tudi niso hotele zadržati. — Človek, ki je to videl, je moral strmeti nad tolikimi žrtvami, ki jih je danes prižgala zavedna gospoda v čast svoji domovini. Če bi pa prišel teden pozneje, pa bi težko izvedel, kje je društvo in kakšne cilje ima. Društvo je z balom završilo svoj delokrog za eno leto in vsem je bilo prav, dasi je bil taali oni, kadar ga je imel par kozarcev pod kapo, mnjenja, da bi bilo dobro kaj ognja, kaj društvenega življenja. Ali zato bi bilo treba nekaj dela; to pa ni nobenemu dišalo. Kdo naj bi se poleg drugih sitnosti še z društvom jezil?

Takrat je novodošli gospod kaplan zbral okrog sebe četo fantov in ustanovil se je Orel. Začelo se je novo življenje. Orel si je preskrbel oder, in vršila se je igra za igro. Predavanja so se

otvorila, s telovadbo se je pričelo in naročile so se tamburice. V fantih je kipele navdušenja, ljudstvo se je veselilo, da se mladina ne zanima več za pijačo in surovost, ampak, da zmaga je razum in krepka volja.

Toda z novim delom so prišli tudi novi stroški. Društveni inventar je bilo treba spraviti v red, preuredila se je knjižnica. Dohodki predstav so zadostili komaj za redne izdatke. Toda treba je bilo misliti na drog, čutili smo vsi, da bo navdušenje pojemalo, kadar se naučimo proste in redovne vaje. Toda kje dobiti denar za novi dragi drog? Potrkali smo na dobra srca zavedne gospode, razložili jej namen in pomen fantovske samoizobrazbe. Zavedna mladina bo čast in ponos celemu trgu. Morda bi se spravilo skupaj par sto kronic za tako narodno reč? — Je zelo lepo vse to, so nam odgovarjali, ali težko je dandanes za denar. Davkarjeva gospa pa so rekli: »Kaj pa je treba tem kmečkim fantom in tem pomočnikom društva? Delajo naj in nas pustijo pri miru!« Pa vseeno so pokazali svojo dobro stran, kajti dali so nam šest grošev za drog. —

Neko nedeljo sem pravil gospodu, kako malo razume tržka inteligenca ljudsko delo in gospod mi je odgovoril: »Jaz sam vam bom kupil drog, toda denarja nimam. Še ni dolgo, kar sem prišel iz semenišča in mi ni bilo mogoče nič prištediti. Ali mi zaupaš?« Začudil sem se, kako naj gospod dvomi o tem. »Torej dobro, bodi mi porok za posojilo, ki ga bom vzel v posojilnici za drog. V par letih si upam toliko prihraniti, da bom dolg poravnal in se ti ni treba nič bati!«

Bal se v resnici nisem nič, kajti imel nisem nič in nisem mogel nič izgubiti. Dobila sva posojilo, in kmalu je stal v naši telovadnici drog. Ali tega droga ni postavila narodna požrtvovalnost tistih narodnjakov, ki se kažejo pri plesih in pijači! Kadar sem skočil na drog, sem mislil na g. kaplana, kakor da je to orodje izrastlo iz njegovega srca fantom, da bi bili pošteni.

Minulo je par let. Bil sem takrat v tujini. Tudi g. kaplan je bil prestavljen, ali lepega droga ni nesel s seboj. Orli so se solznih oči poslovili od njega, dasi jim je ostal drog in z njim duh na g. kaplana, kakor da je še vedno med njimi.

Nekega dne sem prejel v tujino veliko pismo. Posojilnica mi je naznani-la, da me odvezuje poročstva za ono vsoto na ime onega gospoda, ki je svoj dolg ravnokar poravnal. Nisem videl tiste vsote, tudi nisem bral v časopisih zahval in dolgih kadil dobrotniku naroda, ali v srcu sem takrat občutil spoznanje in bridko zavest: Tisti, ki nič ne delajo, a vržejo včasih drobtino od svoje obilice narodu, so v javnosti požrtvovalni narodnjaki; tisti pa, ki ves prosti čas posvete delu za ljud-

stvo in povrhu še stradajo, da pomorejo tam, kjer drugi nočejo, tisti so narodnjaki, ki delajo samo zase.

Bratje, to zavest nosim še danes v srcu. Bridka je, ali vendar tudi vesela. Ko sem prišel čez leto v dotični kraj, stal je v telovadnici Orla še vedno lepi drog. Ta drog in zavednost poštenih fantov, ki črpajo iz njega v urah preganjanja zavest čiste bratske ljubezni, je dokaz požrtvovalnosti.

Na to sem se spomnil in vam povedal.

PROSTE VAJE.

M. PETERLIN.

I. Bistvo prostih vaj.

Proste vaje so vaje, izvedljive posamezniku z udi njegovega telesa na prostih tleh — brez vsake tuje pomoči. (Pod temi besedami razumemo sploh vse proste gibe, pravilne in nepravilne, katere je moči izvesti komurkoli z njegovimi telesnimi udi brez kakega orodja.)

V ožjem, telovadnem smislu pa so sestave tistih gibov, katere si je izbral in določil telovadni sistem iz celotnega polja neštevilnih prostih gibov. (Pri tej, za nas merodajni opredelbi ali definiciji smo se omejili na pravilne proste gibe, ki so primerni za sestavo prostih vaj v našem smislu in so natančno določeni s telovadno-tehničnimi nazivi, kot n. pr. odročanje, predklon, izpad, i. t. d.)

II. Razmerje prostih vaj do redovnih.

Omenim naj, da so proste vaje popolnoma sorodne redovnim, da je celo kriterij, to je odločilni znak od vseh ostalih telovadnih vaj isti — namreč, da se oboje izvaja na prostih tleh, brez vsakršnega orodja in tuje pomoči, kajti vse telovadne vaje delimo v dve glavni skupini, namreč v vaje brez orodja (to so redovne in proste vaje) in v orodne vaje, ki se dalje dele v vaje z orodjem in na orodju. Poleg te glavne sorodnosti so si oboje vaje tudi v drugih stvareh podobne, vendar pa so vsled posebnega svojega značaja docela samostojne vaje.

Redovne vaje so namreč premene smeri, oblike in stališča raznih redov-

nih skupin, katere na skupno povelje izvajajo telovadci po gotovih pravilih. Razlika obojih obstoji torej v tem: 1. Pri redovnih vajah pridejo v poštev le redovne skupine, to je gotovo število telovadcev obenem, in so zato redovne vaje skupinske vaje, dočim more proste vaje izvajati tudi posameznik, kakor tudi večje število obenem. Nikdar pa ne more izvajati en sam telovadeč redovnih vaj, pač pa lahko posamezne prvine kot n. pr. korakanje, obrate, kar se pa vse smatra le za pripravo k redovnim vajam. Nasprotno pa zopet zbližuje oboje vaje to, da se tudi proste vaje lahko delajo od skupine telovadcev hkrati, kar pa je pri redovnih vajah bistveno. 2. Redovne vaje se delajo na skupno povelje, dočim je izvajanje prostih vaj možno tudi brez povelja; ker se pa tudi proste vaje navadno vadijo na povelje, dobimo že drugo podobnost med temi vajami. 3. Druga glavna sorodnost pa tiči v tem, da so prvine redovnih vaj, to je korakanje in obrati — gibi prostih vaj.

Še bolj sorodne kot navadne proste vaje pa so redovnim takozvane skupinske vaje, ker je tudi tu treba kot pri redovnih vajah 1. več telovadcev in 2. skupnega povelja. Na ta način sta se nam pojma obeh vaj popolnoma zbližala, vendar pa imajo vsake izmed vaj docela poseben značaj.

III. Uvod k prostim vajam.

Preden preidemo k prostim vajam samim, se moramo seznaniti s posebnimi osmi ali črtami in ravninami, ka-

tere si mislimo položene v telovadčevem telesu in po katerih razločujemo in pojasnujemo razne gibe katerekoli vrste.

Mislamo si telovadca, stoječega v pozoru. Z ozirom na njegovo telo razločujemo pri njem štiri osi, ki so: podolžna, ramenska, kolčna in notranja.

Podolžna os je tista črta, katero si mislimo potegnjeno pri telovadcu od temena njegove glave po sredi telesa do peta. Okoli te osi se sučemo pri obratih. Ramenska os gre skozi obe rameni in je pravokotna na podolžno os, s katero se seče sredi prsi. Okoli te osi se vrtimo pri prevalih na bradlji in zvinkih na krogih. Kolčna os gre vodoravno skozi kolka (to so kosti ravno pod pasom), in je vzporedna z ramensko. Ta črta tvori os pri točih na krogih. Notranja os gre skozi trebuh od spodaj na vzad skozi hrbet, se seče s podolžno in stoji na njej pravokotno.

Z ozirom na smeri pa nam služijo v razločevanje trojne ravnine in sicer: 1. Čelna ravnina je tista v kateri leže podolžna, ramenska in kolčna os in torej deli telo na prednjo in zadnjo stran in je vzporedna s čelom, po katerem se imenuje. Dalje sta dve bočni ravnini, ki sta položeni skozi rameni in kolka in sta pravokotni na čelno ravnino. Poleg teh sta še dve prečni ravnini, ki gresta in se sečeta s čelno in bočnimi ravninami ob obeh straneh telesa, a ležita vmes med čelno in bočnima, odklonjeni od vsake za 45°.

IV. Obseg prostih vaj in delitev gibov.

Proste vaje so torej sestave prostih gibov, gibov, ki jih izvajamo z udi svojega telesa in jih z ozirom na posamezne ude delimo v posebne skupine. Kakor razločujemo pri človeškem telesu glavo, trup, roki in nogi, tako delimo gibe prostih vaj v gibe glave, trupa, gibe rok in gibe nog. Zadnji dve skupini, to so gibi okončin, kakor imenujemo roki in nogi, imata še posebne pododdelke z ozirom na razne načine izvedb.

1. Gibi glave.

Za proste vaje uporabljivi gib glave je zaklon, katerega izvedemo,

če pogledamo navzgor. Ta gib je vedno spojen z vzročenjem, torej, kadar se vzroči, se mora vedno pogledati navzgor na dlani ali pesti rok in s tem izvesti zaklon glave, ki ima ta pomen, da vidimo, če pravilno držimo vzročenje. To mnogi telovadci opuščajo in zato je vzročenje izvedeno skoro vedno tako pomanjkljivo, čemur bi se izognili, če bi obrnili pozornost na izvedbo ravno s tem, da se potem zaklona glave obrne pogled na dlani rok. Ta zaklon glave je spojen redno tudi s predklonom trupa in z ležno oporo za rokami, pri čemer moramo gledati naravnost naprej in ne navzdol. Poleg zaklona se uporablja tudi okret glave na desno ali levo, s čemer posamezne gibe oživimo, efektiramo.

Nekako mrtvo in dolgočasno je, če med vajami glava vedno miruje — kako živahno pa vpliva na gledalca hitri okret glave pri lepih gibih. Pa tudi na telovadca samega kakor tudi na njegovo izvedbo dobro vplivajo ti gibi glave, da s tem ume izvajajoče gibe in tako vlije svojim izvedbam posebnega duha, neko življenje. Torej, kadar pride v vajah tudi gib glave — ne ga opustiti, ampak vsakdo naj ga odrezano, hitro in popolno izvede.

2. Gibi trupa.

Gibe trupa izvedemo predvsem v kolku, v pasu, pa tudi zgoraj s prsi in rameni. Glavni gibi so: razni kloni, sukanje in kroženje. Izmed klonov najnavadnejši je predklon, ki ga izvedemo, če se v pasu upognemo naprej za 90°, da pride trup v vodoravno lego. Glava se drži pri tem dvignjeno, da meri pogled naravnost naprej. Poleg navadnega predklona imamo tudi mali predklon, kjer se predkloni trup le za 45°.

Predklonu nasproten je zaklon, kjer trup potem močnega vleknjenja križa vpognemo nazaj. Klon na stran se imenuje odklon, pri čemer se glava drži mirno in ne izpremeni svoje lege z ozirom na trup. Če pride v sestavi odklon, ga leni telovadci naznačijo s tem, da odklonijo le glavo; proti taki malomarnosti nastopajte br. načelniki in vaditelji odločno, da se je ne navzamejo tudi ostali telovadci. — Gib, ki ga izvedemo, če telo zravnamo iz kakega klona v osnovno postavbo, se

zove vzklon, ki se izvede iz pred-, od- in zaklona.

Trup moremo tudi sukati okoli podolžne osi, pri čemer ostaneta nogi in predvsem stopala docela mirna — le v pasu se trup zasučje navadno za 90° v desno ali levo.

Poleg sukanja imamo tudi kroženje, kjer pomikamo trup ali ob docela mirnih nogah skozi predklon, odklon in zaklon in tako nariše glava krog. Ta gib se navadno ne rabi v sestavi, pač pa je zelo koristen za vadbo gibčnosti v pasu. (Dalje.)

POROČILO O VADITELJSKEM TEČAJU Z. O.

M. PETERLIN.

Telovadni tečaj je uspel v vsakem oziru. Malo besedi — mnogo dela! Te besede našega br. predsednika smo uveljavili v polnem obsegu in le želim, da bi se iste udelele kar najpopolneje v celi naši organizaciji.

Obširni spored petih dni je bil dosledno izveden. Tečaja se je udeleževalo skozi celih pet dni 81 Orlov, poleg teh jih je bilo precej, ki so prišli le za par dni — skupno nad 100 Orlov. Lepo število — toda ne še polno!

Vsakega odseka dolžnost bi bila, da pošlje vsaj enega člana za pet dni v Ljubljano na tečaj. Spored je bil tako važen, tako obširen, udeležba kar najbolj olajšana — torej čas je bil izbran tak, v katerem imajo vsi naši fantje čas, drugič oskrba v Marijanišču tako cena pa kljub temu tako izborna, tako ugodna, da ni bilo prav nobene ovire — in kljub temu se premnogi odseki niso zmenili za tečaj! — Ali mislite, da nam je s tako disciplino zagotovljen napredek, moč? Ali odseki tako pojmujejo orlovsko disciplino, disciplino odsekov napram Zvezi? —

Znan vam je bil vsem telovadni načrt za novo leto, znano, da pridejo nove, težje vaje — ali ni bilo vse v »Mladosti«? Ali mislite, da bodo zopet hodili vaditelji od Zveze odseke poučevati proste vaje? Čemu pa naj bodo tečaji? Le glejte, odseki, da se pripravite v novih vajah iz »Mladosti« in pa od drugih, kajti na spomlad pričakujte strogih nadzornikov in revizorjev!

Odsekom pa, ki so pokazali disciplino — hvala!

Večinoma so poslali odseki po enega, mnogi tudi po dva člana — Šmartno pri Litiji in Celje tri — Št. Peter na Krasu celo štiri člane! Tu se vidi, kateri odseki so disciplinirani, po tem se vidi, kakšno vodstvo ima odsek. Tile

odseki so poslali za celih pet dni svoje zastopnike: **I. Kranjska Podzveza:** Vodice (2 člana), Selca (2), Dobrič (1), Št. Peter na Krasu (4), Žiri (2), Šmartno pri Litiji (3), Cerknica (1), Sodražica (2), Trebnje (2), Vipava (2), Kranj (1), Cerklje (2), Idrija (1), Mekinje (1), Komenda (1), Dolenji Logatec (1), Radeče (1), Moste pri Ljubljani (1), Škofja Loka (1), Moravče (1), Vrhnika (2), Leskovec (1), Borovnica (1), Tržič (1), Vače (1), Boštanj (2), Ribnica (1), Št. Jakob ob Savi (1), Šmarje (1), Ambrus (1), Prežganje (1), Dobrava (2), Ihan (2), Št. Vid (1), Št. Janž (1), Sostro (2), Sv. Gregor (1), Horjul (1), Škocijan (1), Košana (1), Stara Vrhnika (1), Sv. Helena (1), Jesenice (1), Sv. Peter v Ljubljani (1). **II. Štajerska Podzveza:** Celje (3), Rajhenburg (2), Maribor (2), Teharje (1), Sv. Jur ob Taboru (1), Sv. Peter (1). **III. Koroška Podzveza:** Celovec (1), Pliberk (1), Velikovec (1). **IV. Primorska Podzveza:** le Batuje selo (1)! Kje so ostali?

Le deloma so se pa udeležili tečaja odseki: Domžale (1), Šmartno pod Šmarno goro (1), Brezje (1), Črnuče (2), Mengeš (1), Kamnik (1). — Skupno torej 60 odsekov, 82 članov. Od teh jih je bilo 60 oskrbovanih v Marijanišču — za to uslugo Zveza slavno vodstvo zavoda še enkrat najiskreneje zahvaljuje. Če kateri odsek še ni plačal, naj pošlje denar na naslov: Slavno vodstvo Marijanišča, Ljubljana.

Na sporedu so bile vaje: članske proste, vaditeljske proste in naraščajske, vaje s palicami, orodne, redovne, potem predavanja: eno tehnično o prostih vajah in naraščaju in tri o prvi pomoči v nezgodah. Vsled težkih prostih in še težjih s palicami ni preostajalo dovolj časa za redovne vaje, katerih našim telovadcem, kot se je vi-

delo na tečaju, zelo, zelo manjka. Vsled nezadostnega znanja redovnih vaj se je tudi pokazalo pomanjkanje discipline, ki se pridobi največ pri pravem izvajanju redovnih vaj.

Pri vajah se je videlo našim članom, kako se jim tudi pozna nezadostna vadba prostih vaj. Nekateri so bili tako okorni, da so jim nove vaje, ki imajo predvsem lahen, eleganten značaj — delale precejšnje težkoče. Prva hrana v telovadnem smislu za naše fante **so proste vaje**. Ne pustiti jih, ko se jih naučiš, ampak vedno, neprestano jih ponavljati, piliti, pridobivati si s tem pravilnosti izvedbe in elegantnega lahkega gibanja, česar se tako rabi pri vseh telovadnih vajah, pa tudi sicer v življenju. Dalje se nekateri člani niso dovolj točno in redno shajali k vajam in je tudi možno, da je tudi kak drug odsek poslal zastopnika, ki se niti zgasil ni. Odseki, saj boste to sami doma spoznali, kako so se dotičniki naučili vaj. Kdor je redno pohajal k vajam, se je prav lahko popolnoma naučil novih prostih vaj, vaj s palicami, naraščajskih prostih vaj in si opiril oz. kdo tudi naučil vaditeljske proste vaje. Nekateri odseki naj prihodnjič pošljejo zmožnejše člane na tečaj! Na drugi strani pa jih je bila večina res vzornih telovadcev, kar se tiče discipline in tudi zmožnosti. Vsekakor pa se je videlo, kako ugodno je za točno vršitev sporeda skupno stanovanje, katerega naj se zanaprej posluži-

jo prav vsi udeleženci tečaja ev.

Tekme v novih vajah.

V sredo, zadnji dan leta 1913. smo pričeli ob pol 8. uri zjutraj v telovadnici »Ljudskega doma« s tekmami v novih članskih prostih vajah, v vajah s palicami in v vaditeljskih prostih vajah. Telovadcem preje nisem nič povedal, da bo tekma z ozirom na to, da bi videl, kakšna je njih disciplina in pa, da bi se kdo tem ne umaknil. Nekateri telovadci, ki so že preje odšli, so kljub temu dobili znamko, ne da bi sami za to vedeli.

Ozirajoč se na težke vaje in še majhno izurjenost telovadcev, sem sodil prav milo. Posameznikom so se dovoljevale tudi poprave, česar pri rednih tekmah ni. Videti je bilo, pri telovadcih veliko tremo, marsikomu, ko je stal pripravljen za vajo in se mu je povedalo, katero vajo naj vadi, je obstal in ni znal začeti vaje. Mnogim se je bridko poplaševala prejšnja nepazljivost — nasprotno so pa nekateri izvajali vaje nad pričakovanje pravilno — lepo. Tekme so za naše fante prava šola in se bodo priredile koncem vsakega tečaja. Objavili se bodo v drugič uspehi vseh telovadcev, da bodo tako vsi odseki videli, kakšne člane so poslali na tečaj. Za enkrat so tu priobčeni uspehi najboljših, ki so dosegli pri posameznih vajah nad 80%. Tekmovalo je v članskih prostih vajah in vajah s palicami po 74 telovadcev.

Najboljši so bili:

I. Članske proste vaje za 1. 1914.

1. Kvas Ivan, Št. Vid n. Ljublj.	10—	15. Žitko Jakob, Dol. Logatec	8:50
2. Bertancelj Janez, Jesenice	10—	16. Jeraj Janez, Vodice	8:50
3. Pišek Jožef, Celje	10—	17. Cvelbar Martin, Škocijan	8:50
4. Jemec Franc, Sv. Helena	10—	18. Barle Janez, Dobrnič	8:25
5. Furlan Franc, Vrhnika	10—	19. Ogrinc J., Št. Jakob ob Savi	8:25
6. Petrovčič Franc, Vrhnika	9:75	20. Bertancelj Franc, Selca	8:25
7. Perme Martin, Šmartno p. L.	9:75	21. Jager Anton, Sostro	8—
8. Zupančič Franc, Trebnje	9:50	22. Smrdelj A., Št. Peter na Kr.	8—
9. Čibej Leopold, Idrija	9:50	23. Svetek J., Št. Peter na Krasu	8—
10. Kolenik Aleš, Pliberk	9:50	24. Svečnik Karol, Tržič	8—
11. Lončar Janez, Celovec	9—	25. Ušaj Stanislav, Batuje selo	8—
12. Korbar Boštjan, Komenda	9—	26. Ladiha Franc, Trebnje	8—
13. Jenko Bl., Cerklje p. Kranju	8:50	27. Regali J., Šmartno pri Litiji	8—
14. Bučar Iv., Cerklje p. Kranju	8:50	28. Kavka Franc, Ihan	8—

II. Vaje s palicami za 1. 1914.

1. Jemec Franc, Sv. Helena	10—	3. Petrovčič Franc, Vrhnika	10—
2. Furlan Franc, Vrhnika	10—	4. Kolenik Aleš, Pliberk	10—

5. Perme M., Šmartno p. Litiji	9'75	12. Jenko Blaž, Cerklje	8'50
6. Žitko Jakob, Dol. Logatec	9'50	13. Seljak Matevž, Žiri	8'50
7. Lončar Janez, Celovec	9'50	14. Bučar Ivan, Cerklje	8'50
8. Smrdelj A., Št. Peter na Kr.	9'—	15. Cvelbar Martin, Škocijan	8'25
9. Korbar Boštjan, Komenda	9'—	16. Hočevnar Josip, Ambrus	8'25
10. Barle Janez, Dobrnič	9'—	17. Jereb Josip, Stara Vrhnika	8'—
11. Ušaj Stanislav, Batuje selo	8'75	18. Bertonec Franc, Selca	8'—

III. Vaditeljske proste vaje.

1. Kvas Iv., Št. Vid n. Ljubljano	10'—	7. Smrdelj A., Št. Peter na Kr.	8'50
2. Furlan Franc, Vrhnika	10'—	8. Bertonec Franc, Selca	8'25
3. Jelenc Franc, Sv. Helena	9'75	9. Barle Janez, Dobrnič	8'—
4. Perme M., Šmartno p. Litiji	9'50	10. Zupančič Franc, Trebnje	8'—
5. Lončar Josip, Celovec	9'—	11. Jager Anton, Sostro	8'—
6. Petrovčič Franc, Vrhnika	9'—		

DROBIL.

Pismo Orla — vojaka.

Bratje! Ne morem si kaj, da bi vam ne poslal kot stara orlovska kost tudi sedaj iz vojašnice svojega iskrenega bratskega pozdrava. In ne samo pozdrava, temveč želim, da se, če le mogoče, v vsaki številki nekoliko snidemo in pogovorimo. Gradiva za pogovor imamo zelo veliko. Orel-vojak kako se to lepo sliši in vsakdo izgovori to ime z nekim ponosom. Da, lepo število fantov vojakov je že vzgojila naša organizacija — marsikatero krepko moč je postavila pod cesarsko zastavo. Vse to nam je znano, bratje! Znano nam je tudi, da je že mnogo mnogo nepokvarjenih in dobrih mladencev Orlov moralo zapustiti organizacijo in tehnično delo v naših vrstah ter vstopiti v vrste naše armade. Pride pa vprašanje — koliko teh fantov, vojakov je pa ohranilo zvestobo Orlu, zvestobo našim načelom in vzorom, na katere so morda ob slovesu v bratskem krogu tako sveto prisegali? Prišli so že naši fantje nazaj, dosluživši svoja vojaška leta — toda bridka izkušnja nas uči, da le malo malo je ti-

stih, ki so se vrnili nazaj v orlovske vrste in tako držali svojo moško besedo. In kaj je vzrok temu? Največ popačeno življenje pri vojakihi. Več o tem vam povem v prihodnjih številkah. Ogledati si hočemo zanjke in mreže, v katere lahko zabrede mladi, nepopačeni mladenci, ako nima dovolj moči in zavesti, da bi se jih ognil.

Do prihodnjic pa pozdravljeni, bratje!

Ivo.

Nemški cesar Viljem in telovadba. Nemški cesar Viljem je o priliki svojega bivanja v Monakovem posetil neki večer javno telovadbo ondotnega telovadnega društva. Z velikim zanimanjem je sledil telovadnim točkam; pri nastopu »starejših gospodov« je dal poklicati k sebi načelnika ter ga je vprašal, katerim stanovom pripadajo. Ko mu je načelnik odgovoril, da so po večini trgovci, zdravniki, dvorni svetniki, je rekel cesar svojemu spremstvu: »Povejte dvornim svetnikom v Berlinu, da naj tudi oni telovadijo«. Posebno vzradoščen je bil nad nastopom telovadkinj, mladih dečkov in deklic. »Srečno mesto, ki bo imelo trdno in zdravo mladino«, tako je vzkliknil. Pri svojem odhodu je šaljivo pripomnil: »Škoda, da nisem telovadec, s salto-skokom bi skočil v avtomobil«. Ta dogodek nam kaže, da tudi v višje kroge prodira polagoma misel za telovadbo; upajmo, da tudi tiste, ki danes še ne pojmujejo telovadbe, pridobimo za to stran naše fantovske organizacije.

ORLOVSKA POŠTA.

KRANJSKA PODZVEZA.

Šentviško okrožje. V nedeljo, dne 4. jan. t. l., se je vršil v telovadnici šentviškega Orla V. redni občni zbor okrožja. V pozdravnem govoru je br. predsednik Leop. Tur-

šič našteval hibe in napake, ki se semintja opažajo po odsekih. Vsak odsek se mora zavdati svojih dolžnosti. Preženimo duševno lenobo! S trudom in naporom bomo dospeli do ciljev. Izpodbujal nas je, da fante, ki tavaajo brez cilja okrog, pridobivamo Orlu. Delujmo povsod, da bo armada slovenskega Orla naraščala bolj-

inbolj! — Na vse žrtve, ki nas čakajo v prihodnjem letu, bodimo pripravljeni! Ne mislimo, da je dovolj, da ob kaki paradi oblečemo rdečo srajco, da se v nji postavimo. Ne potem parade — potem dela naj se širijo naše vrste! Da se »Orel« dvigne do vrhunca, je pa treba treznega in pa vztrajnega dela, in križi, ki smo jih začrtali letos o sv. Treh kraljih na vrata, naj nas spominjajo, da

v trudu in znoju, polnem radosti,
domu gradimo slavo in čast!

Nato je podal br. predsed. referat o organizatoričnem delu za l. 1914. Močno je grajal površnost in mlačnost, katere je še precej med Orli.

Vneme je treba za vsako stvar, ki jo goji Orel: za telovadbo, sestanke, za trezno in pošteno življenje! Ne vršimo nobenega dela samo polovičarsko! Povsod se kaži celega Orla!

Odseki premalo pazijo tudi na svoje finance. Za podlago financam naj bo članarina in vsak odsek naj se vzdržuje sam! Časi odvisnosti od te ali one osebe naj minejo! Odseki naj vpeljejo tudi telovadske sklade.

Orel naj se še bolj popularizira! Pridobimo Orlu za podporne člane kolikor mogoče veliko naših somišljenikov — mož! Tudi ti naj vpoštevajo naše delo, naj nas ne vidijo samo ob paradah.

Il koncu svojega govora nam je naslikal, kakšen bodi fant, da je vreden imena Orel. Orel mora biti zgled vsem in v vsem, zlasti v verških stvareh ne sme biti pomanjkljiv.

Drugi referat, »tehnično delo za l. 1914.« je imel br. Aleks. Jeločnik. Bil je jednat in smo ga z zanimanjem poslušali. Škoda le, da se odseki vsled slabega vremena niso v večjem številu udeležili občnega zbora. Obdeloval je štiri točke tehn. dela: resnost, vztrajnost, veselje in bratska ljubezen. Te štiri čednosti si skušajmo letos pridobiti! Začnimo vsako delo z resnobo in delajmo z veseljem! Če pridejo težke ure, bodimo vztrajni. Da pa je mogoče prve tri čednosti uveljaviti, je treba predvsem medsebojne ljubezni. Vsi za enega, eden za vse! To geslo imejmo vedno pred očmi! Z novim letom na delo! Pokazalo se je preteklo leto, da je tehnično delo zaostajalo za organizatoričnim, zato se pa letos poprimimo tudi telovadbe! — Priporočal je, naj zato fantje pridno študirajo tehnične članke »Mladosti«. Ob koncu je omenjal tudi gojitev naraščaja, ki ga toplo priporoča vsem odsekom.

Nato so sledila poročila, o katerih izpregovorim samo par besed. Okrožje je imelo deset odborovih sej. Prav redno so se jih udeleževali vsi odseki, razen odseka v Preski, ki se ni udeležil niti ene seje. Okrožje ima 200 K naloženega denarja. Deset je bilo tudi vadi. sej in dva tečaja. Okrožje je dobilo o priliki katol. shoda tretjo častno diplomu, za kar gre hvala vsem tekmovalcem, zlasti pa šentviškemu načelniku br. Kvasu.

Predsednikom je bil vnovič izvoljen br. Leop. Turšič, načelnik br. Jan. Kvas. Tajnik je Jos. Mrhar, blagajnik L. Novak, taj. nam. Fr. Dermastja, blag. nam. preč. g. župnik Jan. Lesar; odborniki pa so br. Al. Jeločnik, Št. Erman, Jan. Žagar. Poleg teh odbornikov spadajo v okr. odbor tudi vsi predsedniki, podpredsedniki in tajniki odsekov.

Pri slučajnostih se je sklenilo:

1. V okrožje spadajoči odseki naj preskrbe vsem fantom Orlom, kateri so šli v vojake, brezplačno »Mladost«.

2. Vsak odsek naj naroči »Zlato dobo«.

3. Prvo nedeljo v maju se vrši fantovski tabor na Šmarni gori.

4. Stroške in dohodke okrožnih prireditev ima dotični odsek, kjer se vrši prireditev; okrožna blagajna dobi 20%.

5. Vsak odsek naj imenuje poročevalca za »Mladost«.

6. Okrožna telovadba se vrši letos v št. Vidu. — Na zdar!

Škofjeloško okrožje poroča iz zapisnika zadnje okrožne seje odbora in vaditeljskega zbora z dne 22. dec. 1913 za svoje odseke sledeče sklepe: Vsi odseki okrožja naj: 1. Prejkoslej ustanove orlovski naraščaj, kjer ga še nimajo. 2. Natančno izvršujejo sklepe letošnjega občnega zbora Z. O. glede treznostnega gibanja; zlasti naj vodijo statistično popolnih abstinentov. 3. Naroče in vsaj do konca februarja naprej plačajo najmanj 15 izvodov »Mladosti« pod skupnim zavitkom. 4. Sprejemajo člane slovesno, redno le enkrat na leto, in sicer, če le mogoče, ob priliki odsekovega občnega zbora. 5. Pripravljajo svoje člane in naraščaj na javno okrožno telovadbo, ki se po soglasnem sklepu okrožnega odbora in vaditeljskega zbora priredi meseca julija v Selcih. Bratski odseki, na delo!

Št. Vid nad Ljubljano. Prenovljeno »Mladost« smo v Št. Vidu z velikim veseljem pozdravili. Dokaz temu je dejstvo, da se je število njenih naročnikov podvojilo. Čez 80 izvodov »Mladosti« bo letos prihajalo v Št. Vid, nas navduševalo, ter nam kazalo pot napredka. — Iz odsekove kronike nam je iz zadnjega časa omeniti sledeče: Orel je priredil pod vodstvom vrlega našega režiserja br. Al. Jeločnika sijajen »Miklavžev večer«, kateri je osrečil naše malčke, starše pa opozoril, kje je mesto za našo mladino. — V zimski dobi se je pričelo z rednimi fantovskimi sestanki, kateri se vršijo vsak drug ponedeljek pod vodstvom predsednika br. L. Turšiča. Na sestankih nam br. predsednik pojasnjuje načelna vprašanja, br. Jeločnik pa tehnična. Vselej pa nastopi tudi par fantov samih, ki obdelujejo »Zlato knjigo« točko za točko, da se tako vadijo v nastopih. Debata, ki se potem razvije, je podučna in se je večkrat udeležili tudi gosp. šolski vodja J. Bajec, deleč fantom naukov iz svoje bogate skušnje. Pri zadnjem sestanku pa nas je razveselil č. g. prof. Breitenberger s svojim predavanjem o značajnosti. Krasne so bile njegove besede in so segle fantom globoko v srca! — Kakor drugod, prirejajo tudi naša društva v tem času gledališke predstave. »Citelnica«, »Gasilno društvo« in »Orel« se vrstijo, a pri vseh nastopa z velikim uspehom »Dramatični odsek« Orla, ki se je pred kratkem izpopolnil. — Z ozirom nato, da se odsek otrese raznih »podpornih« članov, ki bi se radi za par grošev letne članarine ponašali s članstvom Orla, kadar jim to nese, drugače pa se pajdašili s »Sokoli« in godrnjači, je odsek preuredil imenik članov in določil letno članarino za podporne člane na K 3.—, za redne pa K 2.—. Pa tudi sicer se je sklenilo, zelo stro-

go gledati na to, da bo vsak član Orla v javnosti in doma res delal čast naši lepi organizaciji. — Fantje, skrbite, da bo obisk naših orlovskih večerov še mnogobrojnejši. — Vsi, ki čutijo z nami, so najiskrenejše povabljeni.

Vipava. VI. redni občni zbor se je vršil na praznik 8. decembra m. l. Pravzaprav sta bila dva dela. Prvi del nekaj mladinski shod — drugi del občni zbor. Povabili smo starše Orlov in naraščaja, kateri so se številno udeležili. Z mirno vestjo trdim, da še nikoli ni bilo pri kakem zborovanju toliko samih vipavskih fantov in mož prisotnih. Vseh je bilo gotovo do 150. Zborovanje otvori br. predsednik preč. gospod Lavrič, poudarjajoč pomen današnjega dneva. S pohvalnimi besedami se obrne do bratov Orlov, ki so sledili pozivu odbora Orla in pristopili jutraj k sv. obhajilu. — Kot prvi govornik nastopi br. Prelc, kateri govori: O pomenu naraščajske vzgoje. Kratki referat je bil poln samega zrnja. Br. predsednik polaga na srce staršev zagotovilo, da bodo njihovi malčki pod vodstvom Orla v vsem dobrem napredovali; zahvali se br. Prelcu, ki je sprejel vodstvo naraščaja. — Nato govori br. Silvester o temi: Kaj Orel na Vipavskem pomeni? Pol ure trajajočim izvajanjem govornika so poslušalci z nepričakovano pazljivostjo sledili. Bil je govor res izbran in upanje imamo, da kdor ga je slišal, bo postal sam Orel, ali vsaj odločen zagovornik orlovskega gibanja. — K zborovanju je prihitel tudi okrožni predsednik br. Šmid s par Orli z Brance, in se je tudi on priglasil kot govornik o vprašanju: Zakaj toliko ljudi od vere odpada? S humorističnimi primerami je govornik obdelal važno in času primerno snov, katera bi bila zelo važna, da se objavi. Zelo burno odobravanje je sledilo, ko je govornik končal. — Nato se je vršil občni zbor. Poročila so podali o uspehih in neuspehih posamezni funkcionarji. Splošno se mora priznati, da se je tekoče leto tudi delalo. Samo odborovih sej je bilo 21. Vaditeljskih 7. Omenim naj, da se je osnoval sklad za lastni društven dom. Tudi br. blagajnik je letos pokrnil vse tekoče izdatke. Novi odbor je izvoljen tako-le: predsednik br. Lavrič, podpred. Silvester, tajnik Jurca, blagajnik Bajc, odbornika Šček in Prelc. Načelnik br. Malneršič. Vaditeljski zbor se še ni konstituiral. Za pregledovalca računov se tek. leto sta izvoljena brata Kobal in Lavrenčič. Z navdušenimi besedami brat predsednik zaključil zborovanje, trajajoče eno uro in tri četrti.

Našim fantom moramo čestitati na velikem uspehu in jim kličemo: Po ti poti dalje! Z Bogom in Marijo za slovensko domovino! Na zdar!

Št. Jernej na Dolenjku. V nedeljo, dne 14. decembra 1913 smo imeli v društveni dvorani skupni mladeniški sestanek in po naročilu »Zveze Orlov« agitacije za »Mladost«. Udeležilo se je sestanka nad 50 fantov. Večina so bili člani tel. odseka; bili so pa tudi člani izobr. društva in Marijine družbe navzoči. Brat predsednik, č. g. kaplan P. Likar nam je razložil, kako važnega pomena je dandanes katoliško časopisje za nas fante v javnopolitičnem življenju. Poleg tega nam pa posebno priporoča list »Mladost«, ki je glasilo Orlovске organizacije, in bi moral vsak »Orel« nanjo

naročen biti! Brat načelnik je omenjal važnost »Mladosti« za nas »Orle«; edinole oni član, ki počasi in s premislekom bere članke v »Mladosti«, more biti pravi »Orel«. Ko še br. kapelnik godbe priporoča v par besedah, naj se oklepamo »Mladosti«, se je pričelo zapisovanje. Tako imamo letos v našem odseku naročenih 31 izvodov; preteklo leto smo imeli samo 12 izvodov. Lep napredek!

Šmartno pod Šmarno goro. Kakor dober gospodar ob začetku leta pogleda še enkrat nazaj, kako je gospodaril, tako se ozira tudi naš Orel v preteklo leto. Zavedamo se, da nismo spali, ampak delali. Med letom smo napravili pet izletov v različne kraje naše okolice. Veličastnega katol. shoda v beli Ljubljani smo se udeležili vsi člani; obenem smo pa tudi poskrbeli, da se ga je udeležilo vse naše ljudstvo. Slavnostne telovadbe se je udeležilo deset telovadcev. Tekme okrožij se je udeležil br. Luka Novak. Dalje smo se udeležili okrožne javne telovadbe v Smledniku po 15 članih in 30 naraščaja. Tukaj je naš odsek pokazal, da dobro deluje tudi na telovadnem polju. Pri odborovi seji 4. oktobra smo napravili načrt za zimsko sezono, ki je sedaj sledeči: V ponedeljek odborova seja, v sredo telovadba, v petek tudi telovadba. Vsako tretjo sredo v mesecu imamo mladeniški sestanek, kjer se marsikaj koristnega obravnava. Pa o sestankih morda prihodnjikaj več. — Delovali smo pri vseh prireditvah, ki jih je priredilo izobraževalno društvo v preteklem letu. Dne 30. novembra smo se udeležili okrožnega tečaja v Št. Vidu. Na praznik Matere božje, 8. dec. smo vsi skupno pristopili k mizi Gospodovi. Iz tega se vidi, da je bilo preteklo leto za našega Orla precej živahno in delavno. Kaj pa v bodoče? Sedaj ko stojimo ob pričetku novega leta, se radovedno oziramo v bodočnost. Upati smemo vse najboljše, kajti pred nami stoji za naše razmere primerna, z vsem orodjem opremljena telovadnica. Potreba nam je le zanimanja in veselja; le žal, da se nekateri odtegujejo telovadbi in sploh društvenemu življenju. Bratje, zdaj ob novem letu si trdno obljubimo, da se bomo redno udeleževali telovadbe, naših fantovskih sestankov in sploh vsega društvenega življenja. Potem pa, če se tudi nasprotniki zaganjajo v naše vrste, mi se jih ne bojimo. Kajti ako smo združeni, ako delujemo skupno vsi za enega, eden za vse, potem nas noben sovrag ne bo premagal. Vse za vero in domovino drago, to bodi naše geslo! Ako se bomo po tem geslu ravnali, ako bomo po tem geslu hodili svojo pot, ne oziraje se ne na desno, ne na levo, potem bomo gotovo prišli do zaželjenih ciljev. Zato pa, bratje, neustrašeno naprej, pod krasno našo Orlovsko zastavo, na kateri se blesti znamenje križa!

Listnica uredništva.

Zaradi znanih tiskarskih zmer smo morali več dopisov odložiti za prihodnjik. Tudi priloga prostih vaj je morala vsled tega izostati in se priloži prihodnji številki. Dopisnike prosimo, naj bodo kratki in jedernati; poročajo naj se samo gola dejstva brez olepšav in samohval. Vsak odsek naj si v ta namen izvoli posebnega dopisnika, ki naj vsako važno stvar odsekovo sporoči glasilu. Koliko je v marsikakem odseku lepega, kar naj svet izve in — posnema!